

Orkubúskapardeild.
Greinargerð með fjárlagatillögum fyrir árið
1993

Ólafur Pálsson

Greinargerð ÓP-92/01

ORKUBÚSKAPARDEILD
Greinargerð með fjárlagatillögum fyrir árið 1993

1. INNGANGUR

Gert er ráð fyrir að umfang starfsemi á sviði orkubúskapar aukist nokkuð frá árinu 1991. Gert er ráð fyrir að ráða hagfræðing til deildarinnar á yfirstandandi ári, (tilfærsla innan stofnunar), og er gert ráð fyrir honum í tillögnum.

Heildarútgjöld vegna verkefna deildarinnar eru áætluð 15,762 Mkr. Ekki er unnið að söluverkefnum á deildinni. Á meðfylgjandi yfirlitsblaði er gerð grein fyrir skiptingu útgjalda á verkefnaflokka.

2. MEGINVERKEFNI ORKUBÚSKAPARDEILDAR

2.1 Orkubúskapur

Orkuspar. Á yfirstandandi ári verður lokið við endurskoðun spár um raforkunotkun og um notkun orku til húshitunar. Á árinu 1993 er gert ráð fyrir að unnið verði að gerð nýrrar spár um notkun eldsneytis. Þá verður haldið áfram vinnu við að tengja orkunotkun við þjóðhagsstærðir. Þessi vinna tengist störfum orkusparnefndar.

Orkuverð og orkuskattar. Áformað er að kanna verðmyndun orku hér á landi með það í huga að stofnunin geti betur sinnt ráðgjafarhlutverki sínu við stjórnvöld. Jafnframt verður haldið áfram öflun upplýsinga erlendis frá um orkuverð og orkuskatta. Undanfarin ár hafa verið gefnar út skýrslur um orkuverð á Íslandi og ber sú síðasta heitið "Orkuverð á Íslandi 1990". Áformað er að slík skýrsla verði gefin út á næsta ári.

2.2 Orkuvalkostir

Virkjanaleiðir. Haldið verður áfram samamburði á því með hvaða hætti hagkvæmast er að anna aukningu í raforkunotkun á næstu áratugum. Í því sambandi þarf sérstaklega að athuga raforkuvinnslu með háhita.

Samrekstur jarðvarma- og raforkukerfis. Jarðhiti og vatnsorka sjá fyrir um það bil 70% af orkunotkuninni í landinu, en þessar orkulindir eru ekki tengdar í rekstri. Talið er að með samrekstri þeirra megi ná fram aukinni hagkvæmni og þannig lækka kostnað á hverja nýtta orkueiningu þegar litið er til lengri tíma. Jafnframt því má vænta þess að hægt sé að lengja þann tíma sem unnt er að nýta hvert jarðhitasvæði, en nú er dælt meira úr flestum þeirra en sem nemur endurnýjun þeirra.

2.3 Orkukerfi

Orkugeta raforkukerfisins. Á árunum 1982-1986 vann sameiginlegur starfshópur Orkustofnunar, Landsvirkjunar og Rafmagna-veitna ríkisins að því að endurbæta aðferðir við mat á orkugetu raforkukerfisins og rekstri þess. Með orkugetu raforkukerfisins er átt við hversu stórum markaði fyrir forgangsorku virkjanakerfið getur sinnt með hagkvæmum hætti. Líkanið sem notað er nú í þessum tilgangi er mjög stórt og er áformað að vinna að gerð einfaldara líkans í þessu skyni.

Raflínunefnd. Raflínunefnd er samstarfsnefnd Orkustofnunar, Rafmagnsveitna ríkisins og Landsvirkjunar og fæst fyrst og fremst við að gera tillögur um álagsforsendur fyrir meiriháttar háspennulínur hér á landi og afla á kerfisbundinn hátt þekkingar sem varðar áraun á háspennulínur hér á landi af völdum

vinda og ísingar. Hún var upphaflega skipuð af Iðnaðarráðuneytinu 1972 en með bréfi ráðuneytisins frá 19. maí 1983 færð "á vettvang Orkustofnunar", og hefur síðan starfað þannig sem samstarfsnefnd ofangreindra aðila, en auk fulltrúa þeirra situr einn veðurfræðingur í nefndinni sem sérfræðingur í veðurfræði.

Starf nefndarinnar hefur dregist mikið saman að undanförmu eftir því sem dregið hefur úr lagningu meiriháttar lína. Hún vinnur samt áfram að gagnasöfnun og sem samráðsvettvangur. Gert er ráð fyrir að hún starfi þannig áfram og verði til taks ef aftur hefst áttak í línubyggingum. Á árinu 1993 er gert ráð fyrir að nefndin starfi "í hægagangi", með um eða innan við 10 fundi á árinu.

2.4 Upplýsingamiðlun um orkumál

Rískur þáttur í starfsemi deildarinnar er að veita upplýsingar um orkumál bæði innlendum og erlendum aðilum. Tilkoma tölvugagnabanka um orkumál mun auðvelda og styrkja þá þjónustu.

Orkusparnaður. Árið 1984 fól Iðnaðarráðuneytið Orkustofnun að annast vinnu að orkusparnaði á öðrum sviðum en við upphitun íbúðarhúsnæðis. Það verkefni fól ráðuneytið sérstakri verkefnisstjórn, sem var lögð niður 1987. Undanfarnin ár hefur fremur lítið verið unnið að þessu verkefni. Á árunum 1988 - 1990 hafði stofnunin með höndum verkefnisstjórn á íslenska hluta norræns verkefnis um orkusparnað í iðnaði. Íslenska verkefnið var orkusparnaður í fiskiðnaði. Í framhaldi af því var gerð úttekt á orkunotkun í frystihúsi, þar sem nýting rafafis var léleg. Gert er ráð fyrir áframhaldandi vinnu á þessu sviði á árinu 1993.

2.5 Gagnasöfnun og gagnavarsla

Deildin annast gagnasöfnun um flesta þætti orkumála, svo sem um orkuframleiðslu, -innflutning, -notkun, -verð og rekstur orkumannvirkja. Þeirri starfsemi verður haldið áfram.

Að undanförmu hefur verið unnið að uppsetningu tölvugagnabanka um orkumál og verður þeirri vinnu haldið áfram, jafnframt því sem unnið hefur verður að því að gera öll samskipti við bankann auðveldari með það í huga að þeir sem þurfa á upplýsingum úr bankanum að halda geti haft aðgang að honum að staðaldri.

Bilanaskráning. Við gerð áætlana um uppbyggingu raforkukerfisins er mjög þýðingarmikið að hafa gögn um hve áreiðanlegir einstakir þættir raforkukerfisins eru. Að undanförmu hafa Hitaveita Suðurnesja, Landsvirkjun, Orkubú Vestfjarða, Rafmagnsveita Reykjavíkur og Rafmagnsveitur ríkisins auk Orkustofnunar unnið að því að samræma skráningu um bilanir í raforkukerfinu og hefur öllum rafveitum verið kynnt skráningarkerfið og óskað eftir því að þær taki það upp. Orkufyrirtækin skrá bilanir og truflanir í eigin raforkukerfi auk þess sem þau vinna úr þeim gögnunum vegna uppbyggingar á orkuveituvæðum sínum, fyrirbyggjandi viðhalds o.fl. Fyrirtækin senda gögn um bilanir til Orkustofnunar og eru gögn frá fyrstu fyrirtækjunum að berast. Stofnunin mun vinna úr þeim yfirlit um rekstrartruflanir í raforkukerfinu fyrir allt landið. Undirbúningskostnaður við verkefnið hefur að mestu verið greiddur af orkuveitunum, Orkustofnun mun hins vegar standa undir kostnaði við úrvinnslu og útgáfu.

2.6 Alþjóðleg samskipti

Deildin mun sinna nokkuð norrænu samstarfi á vegum Norrænu ráðherranefndarinnar á sviði orkumála. Einnig er gert ráð fyrir starfi vegna Alþjóðlegu orkumálaráðstefnunnar.

3. STARFSLIÐ

Starfsmenn deildarinnar eru nú 4 í 4 stöðugildum. Með tilliti til þess að áformað er að leggja aukna áherslu á hagræn verkefni, er gert ráð fyrir að ráða deildarhagfræðing í ótímabundna stöðu á þessu ári, (tilfærsla innan stofnunar), þannig að í tillögunum er gert ráð fyrir 5 stöðugildum á næsta ári.

4. ÖNNUR GJÖLD

Langmestur hluti af öðrum gjöldum deildarinnar er vegna aðkeyptrar sérfræðisþjónustu og útgáfu. Verkefni deildarinnar eru mjög fjölbætt og því hefur jafnan verið leitað út fyrir stofnunina eftir ráðgjöf í ríkum mæli fremur en að fjölga starfsmönnum. Miðað er við að svo verði áfram.

Númer	Heiti viðfangsefnis	51 Launagjöld	52-57 Önnur gjöld án eignakaupa	58 Eignakaup	59 Tilfærslur	5 Gjöld samtals	4 Sértækjur	Mismunur
1	Samkostnaður	600	300	1000		1900		
2	Þróun rannsóknartækni	500	300			800		
3	Orkubúskapur	1500	3500 4000			5000 5500		
4	Orkuvalkostir	600	800 1000			1400 1600		
5	Fræðsla og ráðgjöf	1000				1000		
6	Gagnavarsla	3709	853			4562		
7	Alþjóða samvinna	400				400		
1-7	Orkubúskapardeild "ÖBREYTT STARFSEMI"	8309	5753 6453	1000		15062 15762		15062 15762
	<i>Mennta- og vísindis- ráðgjöf STARFSEMI</i>			700		700		
	Orkubúskapardeild, samtals	8309	700 6453	1700 1000		15762		15762

Fjármálaráðuneytið

Fjárlaga- og hagsýslustofnun

Fjárlagatillögur – A-hluti
YFIRLITSBLAÐ STOFNUNAR

Stofnun

Fjárlaganr.

A